

Moja Niepodległa

<https://mojaniepodlegla.pl/mn/11-xi-w-dokumentach-aip/dokumenty-wg-miejscowos/szczecin/8344,Meldunek-z-cy-naczelnika-Wydzialu-III-1-WUSW-w-Szczecinie-z-dn-25-XI-1988-r-konc.html>
25.05.2024, 11:09

Meldunek z-cy naczelnika Wydziału III-1 WUSW w Szczecinie z dn. 25 XI 1988 r. kończący sprawę operacyjnego sprawdzenia krypt. „Rocznica” dot. uroczystości, które odbyły się w Szkole Podstawowej nr 31 w Szczecinie z okazji 70 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, IPN Sz 0053/545, k. 11-12.

WUSW SZCZECIN
WYDZIAŁ III-1
6115-00453/1338/88

Szczecin, 1988.11.23

TAJNE SPEC. ZWYCZ.

Exp. nr...

MELDUNEK Nr. 583/88
Nadzający sprawę operacyjnego sprawozdania
nr rej. SZO 40128
krypt. "ROZKICA"
ident. 6128/88

Sprawę operacyjnego sprawozdania krypt. "ROZKICA" zakończono w dniu 22.10.1988 r. na podstawie jednostronnej informacji agencjonalnej od TV pa. "DEKAMBRO" odwołującej o tym, że na terenie Szkoły Podstawowej Nr 3 w dniu 11.11.1988 r. w związku z 70-tą rocznicą powstania Polski, bliżej nieznana nam grupa osób z grona pedagogicznego tej placówki zorganizowała wystawę mającą obrzucić pierzeją początki powstania państwowości po okresie zaborów. W jej ramach przewidziano ekspozycję portretu Józefa Piłsudskiego, oraz w kronice oraz szereg wydawnictw, pakietowi prasowo-książkowych w tym jedną z książek zawierającej osobisty autograf J. Piłsudskiego. Powyższe miało zostać podświetlone wystawą medalierką typową dla tego okresu. Całość miała towarzyszyć oprawa słowo-muzyczna w wykonaniu młodzieży, z otwarczeniem pieśni legionowych z nagród archiwalnych. Ponadto przewidziano prezentację na uroczystym spotkaniu referatu traktującego o zasługach J. Piłsudskiego dla powstania Rzeczypospolitej.

W związku z faktem, że w/g posiadanych przez nas informacji powyższa uroczystość miała służyć wykastrowaniu do propagowania negatywnych treści politycznych, objęliśmy ją kontrolą operacyjną w ramach sprawy operacyjnego sprawozdania krypt. "ROZKICA". Z uwagi na fakt, iż wycofano zmasowane zagrożenia w postaci: "Działalność antypaństwowa naruszająca porządek obrany-publicznej w formie wykorzystywania placszczyzny legijnych struktur do prowadzenia wrogiej działalności politycznej lub intryg publicznych

- 2 -

do propagowania szkodliwych treści politycznych" działania nasze skierowały dot:

1. Ustalenia scenariusza prezentowanej ekspozycji.
2. Rozmiar osób odpowiedzialnych za przebieg tej wystawy i uroczystości.
3. Operacyjnej kontroli przebiegu przygotowań do uroczystości i wyhasowanie ewentualnych negatywnie inicjatyw.

W wyniku podjętych przez nas działań operacyjno-rozpoznawczych ustalono, iż przygotowaniem uroczystości z okazji 70 rocznicy odzyskania niepodległości w Szkole Podstawowej Nr 3 zajmuje się nauczyciel J. polskiego:

SZO 40260 TAJKUSZ DEWKO
s. Jan, Maria MIKO
ur. 22.02.1941 r. Stanikowa
zam. Szczecin, ul. [REDAKCYJNE]

W/wym. za negatywną działalność polityczną w NSZZ "Solidarność" w dniu 12.05.1982 r. został internowany. Występował jako figurant w prowadzonej przez nas sprawie operacyjnego sprawozdania krypt. "PARABOLUSZ". Za swoją negatywną polityczną działalność został odsunięty od pracy z młodzieżą. Został zwolniony z internowania i ponownie zatrudniony w oddziale, jednak odsunięty go od kontaktów z młodzieżą. Został zatrudniony w SP Nr 3 w charakterze bibliotekarza. Przeprowadzone kilkakrotnie rozmowy z nim wskazywały na zmianę jego politycznych poglądów. Przynajmniej go początkowo do wykonywania zawodu nauczyciela w wydaniu 6 godz. tygodniowo, a następnie na całym etacie. W toku bieżącej kontroli operacyjnej T. Dewko stwierdzono, że w jednej z lekcji przerabiając "Księżkę Ojca" w dniu 26.02.1986 r. prezentował negatywne treści polityczne, usprawiedliwiając zbrodnie Ukraińców w trakcie II wojny światowej twierdzeniem, że walczyli oni o własną wolność. Nawiązywał do Afganistanu i obecności w nim żołnierzy rodzimych przedstawiając ich jako agresorów. Podważał wiarygodność granic Polski oraz wypowiadał się negatywnie o obecnej rzeczywistości. Zastępował uczniów, że władze państwowe wykonują jedynie polecenia ZSRR, a podział polityczny świata nie ma siły nad charakteru trwałego. Mając powyższe na uwadze T. Dewko został wzwany do tut. WUSW na rozmowę ostrzegawczą, w trakcie której zobowiązał się do zaniechania tego typu wypowiedzi w przyszłości. Powyższe rozmowa odnotowała w/g naszej osoby porządku skutek, gdyż w toku późniejszej operacyjnej kontroli w/w. nie stwierdzono, prób prezentowania

- 3 -

Jednocześnie, treści o politycznym zabarwieniu na prowadzonych przez niego lekcjach.

W toku bieżącej kontroli operacyjnej T. Dewko w ramach powyższej sprawy ustalono, że zamierza on wspólnie z byłym nauczycielem historii Franciszkiem Łuczko i b. figurantem sprawy operacyjnego sprawozdania krypt. "ROZKICA", wydanego z zawodu za negatywną działalność polityczną zaangażować młodzież połączoną z wystawą zdjęć o początkach powstania państwowości polskiej. Zaplanowano, że odbyte na temat roli i znaczenia Piłsudskiego w powstaniu państwa polskiego wygłosi F. Łuczko. Mając powyższe na uwadze zaінsprowaliśmy kierownictwo tej placówki do kontroli przygotowań do tej uroczystości. Z naszą inspiracją dyrektorka szkoły Barbara Galowin zariędała od T. Dewko szczegółowego scenariusza przebiegu uroczystości, prezentowanych ekspozycji oraz tekstów wystąpienia. Tadeusz Dewko został poinformowany o tym, że referat wprowadzający zostanie opracowany przez nauczyciela historii wybranego do tej roli przez dyrektorkę. Przy tym zechciał ograniczoną możliwość prezentowania tekstów nie ocenianonych przez dyrektorkę. W rozmowie z naszym źródłem stwierdził, że o wszystkim rozmawiał ze swoimi przyjaciółmi przy czym z nazwiska wymienił jedynie F. Łuczko, którzy poradzili mu rozbicie możliwości wycofania się z przygotowania całej szkolnej imprezy, gdyż robienie "kędziubowego cyrku" miało się w/g ich odbyć z celem. Zaznaczył przy tym, że o przygotowywanej przez niego imprezie dowiedziała się lub dwie w najbliższym czasie Służba Bezpieczeństwa, a w tej sytuacji to on nie chciałby się ponownie narazić na jakiegokolwiek kłopoty i sankcje. Z przygotowania całokształtu imprezy nie wycofał się.

W dniu 11.11. br w Szkole Podstawowej Nr 3 obchodziła podwójna 70 rocznica odzyskania niepodległości, połączona z wystawą, prezentującą ten okres. Jej przebieg nie odbiegał od przedstawionego dyrektorki szkoły scenariusza, z uwzględnieniem prezentowanych i ocenianych tekstów i ekspozycji. Odpowiedział za jej przebieg był T. Dewko. Nie stwierdziliśmy jakiegokolwiek negatywnych politycznie wystąpienia. Całość przebiegała bez jakiegokolwiek zakłóceń w pełnej powagi atmosferze.

Oceniamy, że likwidacja zagrożenia jest wynikiem zwykłych działań zabezpieczających podjętych wspólnie z władzami oświatowymi w odpowiednim momencie. W najbliższym omiarze zajęcia prowadzone przez T. Dewko będą znacznie częściej kaspitowane przez dyrektorkę tej placówki.

- 4 -

Mając powyższe na uwadze sprawę operacyjnego sprawozdania krypt. "ROZKICA" zakończono.

W sprawie wykorzystano 1 TV, 1 KE.

Przewodzący sprawę:
chor. Miroslaw NOWAK

Wykonawca / spr. na 2 str.
Exp. nr 1 - Wydz. I Dep. III WUSW
Exp. nr 2/5 - a/a
Op. M.N./D.J.
nr ku. szsz. 002667/88

Pliki do pobrania
[Meldunek z-cy naczelnika Wydziału III-1 WUSW w Szczecinie z dn. 25 XI 1988 r.](#)

[kończący sprawę operacyjnego sprawdzenia krypt. „Rocznica” dot. uroczystości, które odbyły się w Szkole Podstawowej nr 31 w Szczecinie z okazji 70 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, IPN Sz 0053/545, k. 11-12. \(pdf, 8.02 MB\)](#)